

4. Домбровська Г.П., Геращенко І.О. Особливості стратегічного планування діяльності на підприємствах. Коммунальное хозяйство городов. Научно-технический сборник. 2008. № 85. С. 211–216

5. Квасній А.Г., Попівняк О.М., Щербан О.Я. Стратегічне і тактичне планування діяльності підприємства як основні складові механізму забезпечення його економічної безпеки. Науковий вісник МНУ імені В.О. Сухомлинського. Економічні науки. 2015. № 1 (4). С.48–53.

6. Гунина І.А., Щеглова К.А. Разработка системы стратегического управления экономической безопасности предприятия. Экономинфо. 2019. Т.16. № 1. С.17–21.

ТРАНСФЕРТНЕ ЦІНОУТВОРЕННЯ, ЯК ІНСТРУМЕНТ УДОСКОНАЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

***ЧЕПУРНА Є.С. *, СТУДЕНТКА,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

Незважаючи на триваючий спад сільськогосподарського виробництва, основним напрямком його розвитку на перспективу залишається шлях інтенсифікації, спеціалізації та концентрації виробництва. З урахуванням природних і економічних умов воно повинно забезпечувати вихід необхідної кількості продукції з найменшими витратами засобів виробництва і праці на одиницю продукції.

В умовах активних процесів глобалізації та агропромислової інтеграції актуальність функціонування трансфертних (внутрішніх, внутрішньо-фірмових, розподільчих, розрахункових, лімітних (орієнтирних), штучних) цін є беззаперечною [1, с.4]. Трансфертна ціна [2] – це вартість, яка визначається під час господарських операцій між пов'язаними особами (компаніями, членами однієї групи), а також при операціях з суб'єктами низькоподаткових юрисдикцій і компаніями неплатниками податку на прибуток (корпоративного податку) у країні їх реєстрації (підприємства організаційно-правової форми з «особливим» податковим статусом). Адаптація сільськогосподарських підприємств і організацій до ринкових відносин полягала саме в тому, щоб спираючись на відповідний

* Науковий керівник – Кравченко Ю.М., к.е.н., ст.викл. ЗВО

механізм, обмежуючи суб'єктивні причини впливу на учасників ринкових відносин посилити механізми саморегульованої системи економічних відносин. Трансфертне ціноутворення – це діяльність, яка спрямована на встановлення відповідності даної вартості ринкових умов. Останнім часом у зв'язку зі швидким розвитком економічних процесів і збільшенням чисельності міжнародних корпорацій питання про трансфертне ціноутворення стало більш актуальним. Це стосується як міжнародної сфери в цілому, так і України зокрема.

Економічні відносини між підрозділами всередині господарства будуються на єдиних принципах ринкових комерційних відносин. Формування внутрішньогосподарських економічних відносин має включати наступні елементи: регулювання відносин власності на майно і землю і закріплення засобів виробництва за колективами підрозділів з матеріальною відповідальністю за них [3, с.90]; створення механізму господарювання, що забезпечує самофінансування і розширене відтворення в ньому; виробнича самостійність підрозділів і централізована координація спільної діяльності; створення рівних умов і можливостей для всіх підрозділів, наділення їх усіх певними правами і обов'язками.

В даний час будь-які форми сільськогосподарського виробництва неефективні через край несприятливі макроекономічні умови, таких як диспаритет цін між промисловою та сільськогосподарською продукцією, інфляція і багато інших факторів. Основною метою реформування аграрного сектору є мобілізація внутрішніх резервів сільськогосподарських підприємств. Поки в сільськогосподарських підприємствах не буде створений адекватний ринковим відносинам організаційно-економічний механізм, спад виробництва і зниження його ефективності просто неминуче. Мова, перш за все, повинна йти про зміну системи управління підприємством, про створення нового статусу внутрішньогосподарських підрозділів, виробничі, маркетингові та комерційні інструменти управління розвитком суб'єктів економічних відносин.

Досвід розвинених країн показав, що для ефективного функціонування підприємств, взаємовідносини між підрозділами повинні складатися за допомогою системи трансфертного ціноутворення. Трансферні ціни, є фактором, що впливає на ціну підприємства [4]. Трансферні ціни використовуються як економічний важіль в реалізації функцій планування і контролю і виступають найважливішим елементом економічної політики [5, с.65]. Як

інструмент планування трансфертні ціни регулюють внутрішньокорпоративні господарські зв'язки, що здійснюються на основі спеціалізації і кооперації виробництва; забезпечення необхідною сировиною та матеріалами в рамках єдиного технологічного циклу.

Головна мета використання трансфертних цін в умовах ринкової економіки – це максимальне зближення потреб покупців і можливостей виробників, а також адаптація підприємств до нових концепцій управління виробництвом. Необхідно підкреслити, що яким би кваліфікованим і компетентним не було керівництво підприємства, знизити рівень виробничих витрат свого підприємства нижче певного рівня вони не можуть. А отже, доводиться шукати інші способи отримання додаткового доходу за допомогою створення всередині підприємства ефективних конкурентних і товарно-грошових відносин. Створення таких відносин досягається через використання системи трансфертного ціноутворення.

Література.

1. Антощенко В. В. Історико-економічні передумови виникнення і розвитку трансфертних цін / Науковий Вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького. Серія «Економічні науки». 2014 №1 (58). Т.16. Ч.1. С. 3-10.
2. Податковий кодекс України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112. Редакція від 28.03.2021, підстава (1293-IX) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
3. Антощенко В.В. Конкурентоспроможність, як основа ефективної національної економіки / Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. П. Василенка. Сер. Економічні науки. 2019. Вип. 200. С. 84-95.
4. Марія Загрядська. Трансфертне ціноутворення: сучасні аспекти застосування. «Вісник Офіційно про податки». Державна фіскальна служба України. 2019р. URL: <http://www.visnuk.com.ua/ru/publication/100014006-transfertne-tsinoutvorennya-suchasni-aspekti-zastosuvannya>
5. Антощенко В. В. Методи трансфертного ціноутворення / Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства. Економічні науки. Харків: ХНТУСГ, 2014. Вип. 149. С. 62 – 68.